Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Il-?ames Awla)

9 ta’ Di?embru 2015 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Sitt Direttiva tal-VAT – E?enzjonijiet – Artikolu 13B(d), punt 6 – Fondi spe?jali ta’ investiment – Kun?ett – Investimenti fi proprjetajiet immobbli – Immani??jar ta’ fondi spe?jali ta’ investiment – Kun?ett – Operat effettiv ta’ proprjetà immobbli”

Fil-Kaw?a C?595/13,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Hoge Raad der Nederlanden (qorti suprema tal-Pajji?i l-Baxxi), permezz ta’ de?i?joni tal-1 ta’ Novembru 2013, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fil-21 ta’ Novembru 2013, fil-pro?edura

Staatssecretaris van Financiën

vs

Fiscale Eenheid X NV cs,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Il-?ames Awla),

komposta minn T. von Danwitz, President tar-Raba’ Awla, li qed ja?ixxi b?ala President tal-?ames Awla, D. Šváby, A. Rosas (Relatur), E. Juhász u C. Vajda, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Kokott,

Re?istratur: M. Ferreira, Amministratur Prin?ipali,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tal-4 ta’ Marzu 2015,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al Fiscale Eenheid X NV cs, minn T. Scheer, advocaat, K. Bruins u M. Morawski, adviseurs,

– g?all-Gvern Olandi?, minn M. Bulterman, B. Koopman u H. Stergiou, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern Svedi?, minn A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson, E. Karlsson, L. Swedenborg, u C. Hagerman, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern tar-Renju Unit, minn L. Christie, b?ala a?ent, assistit minn R. Hill, barrister,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn W. Roels u C. Soulay, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tal-20 ta’ Mejju 2015,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-

Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KE, tas-17 ta’ Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta’ stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23), kif emendata permezz tad-Direttiva tal-Kunsill 91/680/KEE, tas-16 ta’ Di?embru 1991 (?U L 376, p. 1, iktar ’il quddiem is-“Sitt Direttiva”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta’ tilwima bejn l-iStaatssecretaris van Financiën (is-segretarju tal-Istat g?all-finanzi) u l-Fiscale Eenheid X NV (iktar ’il quddiem, “X”) dwar avvi? ta’ a??ustament tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) li ntbag?at lil din tal-a??ar fir-rigward tas-sena 1996.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

Il-le?i?lazzjoni dwar il-VAT

3 Skont l-Artikolu 2, punt 1 tas-Sitt Direttiva, huma su??etti g?all-VAT, fost l-o?rajn, il-“provvista ta’ [...] servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali”.

4 Skont it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 4(4) tas-Sitt Direttiva, “kull Stat Membru jista’ jqis b?ala persuna taxxabbli wa?edha persuni stabbiliti fit-territorju tal-pajji? li, filwaqt li huma indipendenti legalment, ikollhom x’jaqsmu mill-qrib ma’ xulxin b’rabtiet finanzjarji, ekonomi?i u organizzattivi.”

5 L-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva huwa fformulat kif ?ej:

“Ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijet o?ra tal-Komunità, l-Istati Membri g?andhom je?entaw li ?ej ta?t il-kondizzjonijiet li huma g?andhom jistabilixxu g?all-iskopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u ?ara ta’ l-e?enzjonijet u tal-prevenzjoni ta’ kwalunkwe e?enzjoni possibbli, evitar u abbu?:

[...]

d) it-transazzjonijet li ?ejjin:

[...]

6. mani??jar ta’ fondi spe?jali ta’ investiment kif definiti mill-Istati Membri”.

6 L-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva huwa redatt, essenzjalment, f’termini identi?i g?al dawk tal-Artikolu 135(1)(g) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta’ Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud (?U L 347, p. 1), li ?assret u ssostitwiet is-Sitt Direttiva mill-1 ta’ Jannar 2007.

Il-le?i?lazzjoni dwar is-sorveljanza tal-investimenti

7 Id-Direttiva tal-Kunsill 85/611/KEE, tal-20 ta’ Di?embru 1985, dwar il-koordinazzjoni ta’ li?ijiet, regolamenti u dispo?izzjonijiet amministrattivi li jirrelataw g?al impri?i ta’ investiment kollettiv f’titoli trasferibbli (UCITS) (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 6, Vol. 1, p. 139, iktar ’il quddiem id-“Direttiva UCITS”), tipprevedi, fl-ewwel u fit-tieni premessa tag?ha:

“Billi l-li?ijiet ta’ l-Istati Membri li g?andhom x’jaqsmu ma’ impri?i ta’ investiment ivarjaw b’mod apprezzabbli minn Stat g?all-ie?or, b’mod partikolari fir-rigward ta’ l-obbligi u l-kontrolli li huma

imposti fuq dawk l-impri?i; billi dawk id-differenzi jwasslu g?al distorsjoni tal-kondizzjonijiet ta' kompetizzjoni bejn dawk l-impri?i u ma jassigurawx protezzjoni ekwivalenti g?al titolari ta' unitajiet;

Billi l-li?ijiet nazzjonali li jirregolaw impri?i ta' investiment kollettiv g?andhom ikunu kkoordinati bl-iskop ta' l-approssimazzjoni tal-kondizzjonijiet ta' kompetizzjoni bejn dawk l-impri?i fil-livell tal-Komunità, waqt li fl-istess ?in jassiguraw protezzjoni aktar effettiva u aktar uniformi g?al titolari ta' unitajiet; billi din il-koordinazzjoni tag?milha aktar fa?li g?al impri?a ta' investiment kollettiv li tinstab fi Stat Membru wie?ed li dda??al l-unitajiet tag?ha fis-suq ta' Stati Membri o?rajn".

8 Il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva UCITS huwa ddefinit permezz tas-sitt premessa bil-mod li ?ej:

"Billi l-koordinazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri g?andha tkun limitata inizjalment g?al impri?i ta' investiment kollettiv barra minn dawk tat-tip 'mag?luqa' li jippromwovu l-bejg? ta' l-unitajiet tag?hom lill-pubbliku fil-Komunità u li l-uniku l-objettiv tag?hom hu l-investiment f'titoli trasferibbli [...]; billi r-regolament ta' l-impri?i ta' investiment kollettiv li mhumiex koperti b'din id-Direttiva jo?loq varjetà ta' problemi li g?andhom ji?u ttrattati permezz ta' dispo?izzjonijiet o?rajn, u dawn l-impri?i ikunu g?alhekk is-su??ett ta' koordinazzjoni aktar tard; [...]".

9 Fil-ver?joni emendata tag?ha permezz tad-Direttiva 2001/108/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tal-21 ta' Jannar 2002 (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 6, Vol. 4, p. 302), mhux applikabbli fid-data tal-fatti fil-kaw?a prin?ipali, id-Direttiva UCITS tipprevedi, fl-Artikolu 1(1) u (2) tag?ha:

"1. L-Istati Membri g?andhom japplikaw din id-Direttiva g?al impri?i ta' investiment kollettiv f'titoli trasferibbli (hawnhekk i?jed 'il quddiem mag?rufa b?ala UCITS) li jinstabu fit-territorju tag?hom.

2. G?all-iskopijiet ta' din id-Direttiva, u so??ett g?all-Artikolu 2, UCITS g?andhom ikunu impri?i:

– li l-unika mira hija l-investiment kollettiv f'titoli trasferibbli u/jew f'assi likwidi finanzjarji o?rajn imsemmija fl-Artikolu 19(1) ta' kapital mi?bur mill-pubbliku u li jopera fuq il-prin?ipju ta' tixrid tar-riskju u

– li l-unitajiet tag?hom huma, fuq it-talba tat-titolari, mixtrija mill-?did jew mog?tija lura, direttament jew indirettament, mill-assi ta' dawk l-impri?i. Azzjoni me?uda minn UCITS sabiex ji?i assigurat li l-valur tal-bor?a ta' l-unitajiet tag?ha ma jvarjawx b'mod sinifikanti mill-valur nett tag?hom ta' l-assi g?andha titqies b?ala ekwivalenti g?al dan ix-xiri mill-?did jew il-fidwa."

10 Skont it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 5(2) tad-Direttiva UCITS, fil-ver?joni tag?ha emendata permezz tad-Direttiva 2001/108, mhux applikabbli g?ad-data tal-fatti fil-kaw?a prin?ipali, "[l]-attività ta' amministrazzjoni ta' unit trusts/fondi komuni u ta' kumpanniji ta' investiment tinkludi g?all-iskop ta' din id-Direttiva, il-funzjonijiet imsemmija fl-Anness II li mhumiex kompleti".

11 L-imsemmi Anness II isemmi l-punti li ?ejjin fost il-"[f]unzjonijiet inklu?i fl-attività ta' l-amministrazzjoni kollettiva tal-portfolio":

"– Amministrazzjoni ta' investiment

– Amministrazzjoni:

a) servizzi ta' kontabilità legali u ta' amministrazzjoni ta' fond;

b) inkjesti tal-klijenti;

c) valutazzjoni u pprezzar (inklu?i rifu?jonijiet fuq it-taxxa);

d) monitora?? regolatorju ta' konformità;

e) manutenzjoni tar-re?istru tat-titolari ta' l-unità;

f) distribuzzjoni tad-d?ul;

g) kwistjonijiet u fidi ta' unitajiet;

h) ri?oluzzjonijiet ta' kuntratti (inklu?a l-kunsinna ta?-?ertifikat);

i) i?-?amma ta' re?istri.

– it-tqeg?id fis-suq".

12 Is-sorveljanza tal-investimenti ssa??et bl-adozzjoni tad-Direttiva 2011/61/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-8 ta' ?unju 2011, dwar Mani?ers ta' Fondi ta' Investiment Alternattivi u li temenda d-Direttivi 2003/41/KE u 2009/65/KE u r-Regolamenti (KE) Nru 1060/2009 u (UE) Nru 1095/2010 (?U L 174, p. 1), li madankollu ma hijiex applikabbli g?all-fatti fil-kaw?a prin?ipali. Mill-premessi 34 u 58 ta' din id-direttiva jirri?ulta li din tapplika wkoll g?all-fondi ta' investiment fi proprjetà immobbli.

Id-dritt Olandi?

13 Skont l-Artikolu 7(4) tal-li?i tal-1968 dwar it-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? (Wet op de Omzetbelasting 1968), fil-ver?joni tag?ha applikabbli g?all-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem, il-"li?i dwar il-VAT"), "[i]l-persuni fi?i?i u l-organi fis-sens tal-li?i ?enerali dwar it-taxxi tal-Istat [l-Algemene wet inzake rijksbelastingen] li huma imprendituri fis-sens ta' dan l-artikolu, li jirresjedu jew huma stabbiliti fil-Pajji?i l-Baxxi jew li g?andhom stabbiliment permanenti hemmhekk u li r-rabtiet li huma g?andhom bejniethom fuq il-livell finanzjarju, dak ekonomiku u dak organizzattiv huma tali li huma jikkostitwixxu unità, jitqiesu, fuq it-talba jew le ta' wie?ed minnhom jew ta' u?ud fosthom, permezz ta' de?i?joni tal-ispettur li jista' ji?i ppre?entat rikors kontriha, li huma imprenditur wie?ed mill-ewwel jum tax-xahar wara dak li matulu l-ispettur ikun ?a din id-de?i?joni. Il-modalitajiet tal-formazzjoni, tal-modifika u tal-waqfien tal-unità fiskali jistg?u ji?u ffissati b'digriet ministerjali."

14 Il-punt 3 tal-Artikolu 11(1)(i) tal-li?i dwar il-VAT jipprevedi, essenzjalment, li l-immani??jar ta' patrimonju mi?bur, minn fondi ta' investiment u minn kumpanniji ta' investiment, g?all-finijiet ta' investiment kollettiv huwa e?entat mill-VAT.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

15 X hija entità fiskali fis-sens tal-Artikolu 7(4) tal-li?i dwar il-VAT, ji?ifieri persuna taxxabbli koperta mit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 4(4) tas-Sitt Direttiva.

16 A Beheer NV (iktar 'il quddiem, "A") tag?mel parti minn din l-entità fiskali.

17 Matul is-sena 1996, A kkonkludiet ma' tliet kumpanniji stabbiliti fil-Pajji?i l-Baxxi kuntratti g?all-provvista ta' diversi servizzi. Dawn il-kumpanniji ma jag?mlux parti minn X. Huma ?ew ikkostitwiti permezz ta' diversi fondi ta' pensjoni. Wara l-?olqien tag?hom, huma ?ar?u ishma u ?ertifikati ta' ishma li ?ew ittrasferiti lil terzi. B?ala attività, huma jakkwistaw ishma jew ?ertifikati ta' ishma, jixtru u jbig?u proprjetà immobbli u joperawhom. Huma ma jimpjegaw l-ebda persunal. L-

azzjonisti je?i?u mill-imsemmija kumpanniji ri?ultati fil-forma ta’ ?las ta’ dividendi.

18 Mill-imsemmija kuntratti jirri?ulta li A, bi ?las, twettaq g?al dawn il-kumpanniji l-attivitajiet li ?ejjin:

a) il-kompiti kollha li jirri?ultaw g?aliha mill-kwalità tag?ha ta’ direttur statutorju tal-mandant;

b) l-attivitajiet kollha ta’ natura e?ekuttiva li jirri?ultaw g?all-mandant skont dispo?izzjonijiet legali, statuti, regolamenti u de?i?jonijiet amministrattivi;

c) l-immani??jar tal-patrimonju tal-mandant, kif deskritt fl-Anness I tal-kuntratti;

d) it-tfassil ta’ rapporti finanzjarji, l-ippro?essar awtomatizzat ta’ data u l-verifika tal-kontabbiltà interna.

e) l-atti ta’ disponibbiltà tal-patrimonju tal-mandant, inklu? ix-xiri u l-bejg? tal-proprjetajiet immobbli; u

f) l-akkwist ta’ ishma jew ta’ ?ertifikati ta’ ishma.

19 L-Anness I imsemmi fl-ittra (c) hawn fuq jipprevedi:

“Il-provvista ta’ servizzi fil-qasam ta’ mmanni??jar [...] tinkludi:

A. L-immanni??jar ta’ proprjetà immobbli:

1. sorveljanza tal-proprjetà immobbli u tal-u?u tag?ha, u l-istabbiliment tal-kuntatti ma’ min jikri g?al dan l-g?an;

2. ir-rekluta?? tal-a?enti ta’ proprjetà immobbli, g?an-nom tal-mandant, fil-ka? li l-proprjetà immobbli ssir vakanti; l-evalwazzjoni tal-kwalità tal-persuni li jikru;

3. l-ispezzjoni tal-proprjetajiet li jsiru disponibbli u l-istabbiliment ta’ rapport tal-istat attwali;

4. il-?bir tal-kera [...] u l-immanni??jar tad-debituri; trattament tal-allowances g?all-akkomodazzjoni;

5. l-istabbiliment tal-ba?its g?al manutenzjoni ma??uri u l-ordni g?at-twettiq tal-manutenzjonijiet ma??uri; evalwazzjoni teknika u verifika ta’ dawn [...];

6. ordni g?all-e?ekuzzjoni tal-kompiti ta’ manutenzjoni kurrenti u verifika tal-e?ekuzzjoni tajba tag?hom;

7. ordni g?all-e?ekuzzjoni tal-kunsinni u tas-servizzi annessi; verifika tal-kwalità ta’ dawn u fatturazzjoni ta’ dawn lil dawk li jikru;

8. twettiq tat-trattament amministrattiv tal-operazzjonijiet kollha msemmija qabel, u

9. twettiq tal-kompiti legali ta’ kuljum; implementazzjoni ta?-?idiet fil-kera u t-ti?did tal-ftehimiet ta’ kera.

[...]”

20 Il-kompiti kollha imposti fuq A permezz tal-kuntratti inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ji?u e?egwiti minnha jew f’isimha u ta?t ir-responsabbiltà tag?ha minn terzi. G?al kull wie?ed minn

dawn il-kompiti, A r?eviet, minn kull wa?da mill-kumpanniji inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, remunerazzjoni li l-ammont tag?ha huwa ffissat g?al 8 % mill-kera annwali teoretika tal-proprjetajiet immobbli li jag?mlu parti mill-patrimonju tal-kumpannija kkon?ernata.

21 X ma ?allsitx il-VAT fuq ir-remunerazzjonijiet ir?evuti minn dawn it-tliet kumpanniji ta' proprjetà immobbli, peress li qieset li s-servizzi mwettqa, minnha nnifisha, jew minn terzi ta?t ir-responsabbiltà tag?ha, kienu jibbenefikaw mill-e?enzjoni prevista ta?t il-punt 3 tal-Artikolu 11(1)(i) tal-li?i dwar il-VAT.

22 L-ispettur tal-awtorità fiskali nazzjonali, madankollu, qies li kienu biss l-attivitajiet imsemmija fil-punti (e) u (f) tal-kuntratti ta' mmani??jar inkwistjoni, ji?ifieri l-akkwist u l-bejg? ta' proprjetajiet immobbli kif ukoll l-akkwist ta' ishma jew ta' ?ertifikati ta' ishma li jaqg?u ta?t din l-e?enzjoni. G?aldaqstant huwa bag?at lil X avvi? ta' a??ustament tal-VAT rigward il-perijodu bejn l-1 ta' Jannar u l-31 ta' Di?embru 1996, bi?-?ew? dati inklu?i.

23 Wara li r?ieva lment kontra dan l-avvi?, l-ispettur tal-awtorità fiskali nazzjonali naqqas l-ammont tal-a??ustament, filwaqt li qies li parti mis-servizzi pprovduti minn A ma kinitx tibbenefika mill-e?enzjoni. Peress li qieset li t-tnaqqis ma kienx suffi?jenti, X ippre?entat rikors kontra d-de?i?joni tal-ispettur tal-awtorità fiskali nazzjonali quddiem ir-Rechtbank Breda (qorti distrettwali ta' Breda). Din tal-a??ar iddikjarat ir-rikors fondat, annullat l-imsemmija de?i?joni u tat tnaqqis ta' daqs ikbar.

24 L-ispettur tal-awtorità fiskali nazzjonali mbag?ad appella mis-sentenza tar-Rechtbank Breda (qorti distrettwali ta' Breda) quddiem il-Gerechtshof te 's Hertogenbosch (qorti tal-appell ta' Bois-le-Duc), li kkonfermat id-de?i?joni mog?tija fl-ewwel istanza.

25 Is-Segretarju tal-Istat g?all-finanzi ppre?enta appell ta' kassazzjoni kontra s-sentenza tal-Gerechtshof te 's Hertogenbosch (qorti tal-appell ta' Bois-le-Duc) quddiem il-Hoge Raad der Nederlanden (qorti suprema tal-Pajji?i l-Baxxi). Fil-konklu?jonijiet tieg?u, l-Avukat ?enerali tal-Hoge Raad der Nederlanden (qorti suprema tal-Pajji?i l-Baxxi) stieden lil din il-qorti tiddikjara l-appell infondat.

26 Il-Hoge Raad der Nederlanden (qorti suprema tal-Pajji?i l-Baxxi) tistaqsi jekk kumpanniji ta' investiment b?alma huma l-kumpanniji inkwistjoni, fejn jin?abar kapital minn iktar minn investitur wie?ed bl-g?an tax-xiri, tal-pussess, tal-immani??jar u tal-bejg? ta' proprjetajiet immobbli sabiex isir profitt, li jitqassam lill-azzjonisti kollha fil-forma ta' dividend, u dawn tal-a??ar jie?du wkoll vanta?? min?abba ?-?ieda fil-valur tas-sehem tag?hom, g?andhomx jitqiesu li huma "fondi spe?jali ta' investiment", fis-sens tal-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva. B'mod iktar partikolari, hija tistaqsi jekk il-fatt li l-fondi ji?u investiti fi proprjetajiet immobbli jippreskludix l-applikazzjoni ta' din id-dispo?izzjoni.

27 Fil-ka? li l-kumpanniji inkwistjoni jistg?u jitqiesu li huma "fondi spe?jali ta' investiment", fis-sens tal-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva, il-Hoge Raad der Nederlanden (qorti suprema tal-Pajji?i l-Baxxi) tistaqsi jekk l-operat effettiv tal-proprjetajiet immobbli, inklu? dak kollu li huwa marbut mal-kiri ta' dawn il-proprjetajiet u mal-manutenzjoni tag?hom, li dawn il-kumpanniji taw b'subappalt lil terz, ji?ifieri A, jikkostitwixxix attività ta' "mmani??jar" fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni.

28 Huwa f'dan il-kuntest li l-Hoge Raad der Nederlanden (qorti suprema tal-Pajji?i l-Baxxi) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

"1) L-Artikolu 13(B) tas-Sitt Direttiva, fil-fra?i introduttorja u fil-paragrafu (d)(6) tieg?u, g?andu ji?i interpretat fis-sens li kumpannija ma?luqa minn iktar minn investitur wie?ed li l-uniku g?an

tag?ha huwa li tinvesti l-patrimonju li huma akkumulaw fil-proprjetà immobbli tista' ti?i ikkunsidrata b?ala fond spe?jali ta' investiment fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni?

2) Fil-ka? ta' risposta affermattiva g?all-ewwel domanda: l-Artikolu 13(B) tas-Sitt Direttiva, fil-fra?i introduttorja u fil-paragrafu (d)(6) tieg?u, g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-kun?ett ta' 'immani??jar' ikopri wkoll il-?estjoni effettiva tal-proprjetà immobbli tal-kumpannija li din tal-a??ar fdat f'idejn terzi?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda, dwar il-kun?ett ta' "fondi spe?jali ta' investiment"

29 Bl-ewwel domanda tag?ha, kif jirri?ulta mid-de?i?joni tar-rinviju, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva g?andux ji?i interpretat fis-sens li kumpanniji ta' investiment b?alma huma l-kumpanniji inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li fihom jin?abar kapital minn diversi investituri bl-g?an tax-xiri, tal-pussess, tal-immani??jar u tal-bejg? ta' proprjetajiet immobbli sabiex isir profitt, li jitqassam lill-azzjonisti kollha fil-forma ta' dividend, u dawn tal-a??ar jie?du wkoll vanta?? min?abba ?-?ieda fil-valur tas-sehem tag?hom, jistg?ux jitqiesu li huma "fondi spe?jali ta' investiment", fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni.

30 Qabel kollox g?andu jitfakkar li, skont ?urisprudenza stabbilita, jekk l-e?enzjonijiet previsti b'mod partikolari fl-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva jikkostitwixxu kun?etti awtonomi tad-dritt tal-Unjoni li g?andhom, fil-prin?ipju, jir?ievu definizzjoni komuni bl-g?an li ji?u evitati diver?enzi fl-applikazzjoni tas-sistema tal-VAT ta' Stat Membru, b'tali mod li l-Istati Membri ma jistg?ux jibdlu l-kontenut tag?hom, dan ma huwiex madankollu l-ka? meta l-le?i?latur tal-Unjoni Ewropea jkun fdalhom il-kompitu li jiddefinixxu ?erti termini ta' e?enzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Abbey National, C?169/04, EU:C:2006:289, punti 38 u 39; JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust u The Association of Investment Trust Companies, C?363/05, EU:C:2007:391, punti 19 u 20; Wheels Common Investment Fund Trustees *et*, C?424/11, EU:C:2013:144, punt 16, kif ukoll ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139, punt 40).

31 L-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva jag?ti lill-Istati Membri s-setg?a li jiddefinixxu l-kun?ett ta' "fondi spe?jali ta' investiment" (ara s-sentenzi Wheels Common Investment Fund Trustees *et*, C?424/11, EU:C:2013:144, punt 16, kif ukoll ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139, punt 40).

32 Din is-setg?a ta' definizzjoni mog?tija b'dan il-mod lill-Istati Membri ssib madankollu l-limitu tag?ha fil-projbizzjoni li ji?u ppre?udikati t-termini nfushom tal-e?enzjoni u?ati mil-le?i?latur tal-Unjoni. Stat Membru ma jistax b'mod partikolari, ming?ajr ma jirrendi bla effett il-kliem stess "fondi spe?jali ta' investiment", jag??el minn fost il-fondi spe?jali ta' investiment dawk li jibbenefikaw mill-e?enzjoni u dawk li ma jibbenefikawx minnha. L-imsemmija dispo?izzjoni tag?tih, g?aldaqstant, biss is-setg?a li jiddefinixxi, fid-dritt nazzjonali tieg?u, il-fondi li jikkorrispondu g?all-kun?ett ta' "fondi spe?jali ta' investiment" (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust u The Association of Investment Trust Companies, C?363/05, EU:C:2007:391, punti 41 sa 43;Wheels Common Investment Fund Trustees *et*, C?424/11, EU:C:2013:144, punt 17, kif ukoll ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139, punt 41).

33 Is-setg?a ta' definizzjoni tal-kun?ett ta' "fondi spe?jali ta' investiment", mog?tija lill-Istati Membri, g?andha wkoll tosserva l-g?anijiet segwiti permezz tas-Sitt Direttiva kif ukoll il-prin?ipju ta' newtralità fiskali inerenti fis-sistema komuni tal-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust u The Association of Investment Trust Companies, C?363/05, EU:C:2007:391, punti 22 u 43; Wheels Common Investment Fund Trustees *et*, C?424/11, EU:C:2013:144, punt 18, kif ukoll ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139,

punt 42).

34 F’dan ir-rigward, g?andu ji?i osservat li l-g?an tal-e?enzjoni tal-operazzjonijiet relatati mal-immani??jar ta’ fondi spe?jali ta’ investiment huwa, b’mod partikolari, li ji?i ffa?ilitat, fir-rigward tal-investituri, l-investiment f’titoli permezz ta’ organi ta’ investiment, billi ji?u esklu?i l-ispejje? tal-VAT, u g?aldaqstant, billi ti?i ?gurata n-newtralità tas-sistema komuni tal-VAT fir-rigward tal-g?a?la bejn l-investiment dirett f’titoli u dak li jse?? permezz ta’ organi ta’ investiment kollettiv (ara s-sentenzi JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust u The Association of Investment Trust Companies, C?363/05, EU:C:2007:391, punt 45; Wheels Common Investment Fund Trustees *et*, C?424/11, EU:C:2013:144, punt 19, kif ukoll ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139, punt 43).

35 G?aldaqstant g?andu ji?i stabbilit, g?all-finijiet tal-applikazzjoni tas-Sitt Direttiva, jekk kumpanniji li jkollhom karatteristi?i b?al dawk li g?andhom il-kumpanniji inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li ?ew ikkostitwiti minn diversi investituri bl-uniku g?an li ji?i investit il-patrimonju li huma kkostitwixxew fi proprjetajiet immobbli, jistg?ux jitqiesu li huma “fondi spe?jali ta’ investiment”, fis-sens tal-Artikolu 13B(d), punt 6, ta’ din id-direttiva.

36 F’dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li l-fondi li jikkostitwixxu organi ta’ investiment kollettiv f’titoli trasferibbli skont id-Direttiva UCITS jikkostitwixxu fondi spe?jali ta’ investiment (ara, f’dan is-sens, b’mod partikolari, is-sentenzi Deutsche Bank, C?44/11, EU:C:2012:484, punt 32; Wheels Common Investment Fund Trustees *et*, C?424/11, EU:C:2013:144, punt 23, kif ukoll ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139, punt 46). Kif jirri?ulta mill-Artikolu 1(2) tal-imsemmija direttiva, din id-direttiva tirrigwarda organi li l-g?an esklu?iv tag?hom huma l-investiment kollettiv, f’titoli trasferibbli u/jew f’assi likwidi finanzjarji o?rajn, ta’ kapital mi?bur mill-pubbliku u li jopera fuq il-prin?ipju ta’ tixrid tar-riskju, u li l-unitajiet tag?hom huma, fuq it-talba tat-titolari, mixtrija mill-?did jew irrimborsati, direttament jew indirettament, mill-assi ta’ dawn l-organi.

37 Barra minn hekk, fondi li, ming?ajr ma jikkostitwixxu organi ta’ investiment kollettiv skont id-Direttiva UCITS, g?andhom karatteristi?i identi?i g?al dawn tal-a??ar u g?aldaqstant iwettqu l-istess operazzjonijiet jew, mill-inqas, g?andhom karatteristi?i komparabbli sal-punt li jinsabu f’kompetizzjoni mag?hom g?andhom ukoll ji?u kkunsidrati b?ala fondi spe?jali ta’ investiment (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi Abbey National, C?169/04, EU:C:2006:289, punti 53 sa 56; JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust u The Association of Investment Trust Companies, C?363/05, EU:C:2007:391, punti 48 sa 51; Wheels Common Investment Fund Trustees *et*, C?424/11, EU:C:2013:144, punt 24, kif ukoll ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139, punt 47).

38 G?andu ji?i kkonstatat li kumpanniji b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li ?ew ikkostitwiti minn diversi investituri bl-uniku g?an li ji?i investit il-patrimonju li huma kkostitwixxew fi proprjetajiet immobbli, ma jistg?ux jitqiesu li jikkostitwixxu organu ta’ investiment kollettiv, fis-sens tad-Direttiva UCITS. Fil-fatt, investiment kompost esklu?ivament minn proprjetajiet immobbli ma huwiex su??ett g?ad-Direttiva UCITS, peress li din hija applikabbli biss, skont l-Artikolu 1(1) u (2) tag?ha, g?all-investimenti f’titoli trasferibbli.

39 Sabiex ikunu jistg?u jitqiesu li huma fondi spe?jali ta’ investiment e?entati fis-sens tal-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva, kumpanniji b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali g?andhom, konsegwentement, ikollhom karatteristi?i identi?i g?all-organi ta’ investiment kollettiv kif iddefiniti permezz tad-Direttiva UCITS u jwettqu l-istess operazzjonijiet jew, mill-inqas, ikollhom karatteristi?i komparabbli sal-punt li jinsabu f’kompetizzjoni ma’ dawn tal-a??ar.

40 F’dan ir-rigward, g?andu ji?i osservat, qabel kollox, b?alma indikat l-Avukat ?enerali fil-punti 22 sa 29 tal-konklu?jonijiet tag?ha, li l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt

Direttiva tapplika g?all-organi ta' investiment li huma su??etti g?al sorveljanza spe?ifika fuq il-livell nazzjonali.

41 Kif osservat il-Qorti tal-?ustizzja diversi drabi fil-kuntest tal-interpretazzjoni tal-e?enzjoni tal-immani??jar tal-fondi spe?jali ta' investiment fis-sens tal-imsemmija dispo?izzjoni, l-armonizzazzjoni tal-le?i?lazzjoni tal-VAT hija pre?edenti g?al dik tal-le?i?lazzjoni dwar l-approvazzjoni u s-sorveljanza tal-fondi ta' investiment u, b'mod partikolari, g?ad-Direttiva UCITS (sentenzi Abbey National, C?169/04, EU:C:2006:289, punt 55, kif ukoll JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust u The Association of Investment Trust Companies, C?363/05, EU:C:2007:391, punt 32).

42 Kif osservat l-Avukat ?enerali fil-punt 21 tal-konklu?jonijiet tag?ha, l-Istati Membri inizjalment stabbilixxew b?ala fondi ta' investiment il-fondi rregolati fuq il-livell nazzjonali u su??etti, konsegwentement, g?al regoli ta' awtorizzazzjoni u ta' sorveljanza, ji?ifieri approvazzjoni minn awtoritajiet pubbli?i u verifika, bl-g?an, b'mod partikolari, li ji?u protetti l-investituri. Ir-riferiment g?ad-dritt nazzjonali tal-Istati Membri g?ad-definizzjoni tal-kun?ett ta' "fondi spe?jali ta' investiment" ippermetta g?alhekk li ti?i rri?ervata g?all-investimenti li huma s-su??ett ta' sorveljanza Statali spe?ifika l-e?enzjoni skont l-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva.

43 Mill-ewwel u t-tieni premessa tad-Direttiva UCITS jirri?ulta li, min?abba differenzi bejn il-le?i?lazzjonijiet tal-Istati Membri li jirregolaw l-organi ta' investiment kollettiv, b'mod partikolari rigward l-obbligi u l-verifiki li huma jissu??ettawhom g?alihom, il-le?i?latur tal-Unjoni xtaq jikkoordina l-imsemmija le?i?lazzjonijiet sabiex japprossima fuq il-livell tal-Unjoni l-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni bejn dawn l-organi, li j?ib fis-se?? fuq dan il-livell protezzjoni iktar effettiva u iktar uniformi tal-parte?ipanti, kif ukoll li jiffa?ilita g?all-organi ta' investiment kollettiv li jinsabu fi Stat Membru l-kummer?jalizzazzjoni tal-unitajiet tag?hom fit-territorju tal-Istati Membri l-o?ra.

44 Id-Direttiva UCITS stabbiliet b'dan il-mod, g?all-organi ta' investiment kollettiv li jinsabu fl-Istati Membri, regoli minimi komuni f'dak li jirrigwarda l-approvazzjoni tag?hom, l-istruttura tag?hom, l-attività tag?hom u l-informazzjoni li huma g?andhom jippubblikaw.

45 L-introduzzjoni fuq il-livell tal-Unjoni, permezz tad-Direttiva UCITS, tal-ewwel elementi ta' le?i?lazzjoni tas-sorveljanza g?all-fondi ta' investiment irrestrin?iet il-mar?ni ta' diskrezzjoni li g?andhom l-Istati Membri sabiex jiddefinixxu l-fondi spe?jali ta' investiment, fis-sens tal-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva.

46 Il-koordinazzjoni, fuq il-livell tal-Unjoni, tal-le?i?lazzjoni fil-qasam tas-sorveljanza tal-investimenti ?iet g?alhekk sovrapposta fuq is-setg?a ta' definizzjoni tal-Istati Membri. Il-kun?ett ta' "fondi spe?jali ta' investiment", fis-sens tal-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva, huwa g?aldaqstant stabbilit fl-istess waqt kemm mid-dritt tal-Unjoni kif ukoll mid-dritt nazzjonali.

47 G?alhekk il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li g?andhom jitqiesu li huma fondi spe?jali ta' investiment e?entati fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, minn na?a, l-investimenti li jaqg?u ta?t id-Direttiva UCITS u su??etti, f'dan il-kuntest, g?al sorveljanza Statali spe?ifika u, min-na?a l-o?ra, il-fondi li, ming?ajr ma jikkostitwixxu organi ta' investiment kollettiv fis-sens ta' din id-direttiva, g?andhom karatteristi?i identi?i g?al dawn tal-a??ar u jwettqu g?aldaqstant l-istess operazzjonijiet jew, mill-inqas, g?andhom karatteristi?i komparabbli sal-punt li jinsabu f'kompetizzjoni ma' dawn tal-a??ar (sentenzi Wheels Common Investment Fund Trustees *et*, C?424/11, EU:C:2013:144, punti 23 u 24, kif ukoll ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139, punti 46 u 47).

48 Kif osservat l-Avukat ?enerali fil-punt 27 tal-konklu?jonijiet tag?ha, huma biss investimenti su??etti g?al sorveljanza Statali spe?ifika li jistg?u jkunu su??etti g?all-istess kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni u li jistg?u jindirizzaw l-istess ?irku ta' investituri. Dawn it-tipi l-o?ra ta' fondi ta'

investiment jistg?u g?aldaqstant, fil-prin?ipju, jibbenefikaw mill-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva jekk l-Istati Membri jipprevedu wkoll fir-rigward tag?hom sorveljanza Statali spe?ifika.

49 Minn dan jirri?ulta li, f'dak li jirrigwarda l-kaw?a prin?ipali, investiment mag?mul esklu?ivament minn proprjetajiet immobbli, mhux su??ett g?ar-regoli ta' sorveljanza previsti mid-dritt tal-Unjoni applikabbli g?as-sena 1996, ji?ifieri d-Direttiva UCITS, jista' jikkostitwixxi fond spe?jali ta' investiment, fis-sens tal-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva, biss jekk id-dritt nazzjonali jipprevedi sorveljanza Statali spe?ifika g?al tali fond.

50 Sa fejn l-indikazzjonijiet ipprovduti mill-qorti tar-rinviju ma jippermettux li ji?i stabbilit jekk dan huwa l-ka? fil-kaw?a prin?ipali, tali evalwazzjoni g?andha ssir minn din il-qorti.

51 Fil-ka? li l-qorti tar-rinviju tikkonstata li t-tliet kumpanniji li A pprovdietilhom diversi servizzi kienu su??etti g?al sorveljanza Statali spe?ifika, ikun hemm b?onn ji?i e?aminat ukoll jekk dawn il-kumpanniji g?andhomx il-karatteristi?i l-o?ra mitluba sabiex ikunu jistg?u jitqiesu li huma fond spe?jali ta' investiment li jista' ji?i e?entat fid-dawl tal-g?an tal-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva u tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali.

52 F'dan ir-rigward, X u l-Kummissjoni Ewropea huma tal-fehma li l-karatteristi?i tal-kumpanniji inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jikkorrispondu g?al dawk ta' fond spe?jali ta' investiment kif jirri?ultaw mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja. Fond ta' investiment huwa g?aldaqstant komparabbli mal-organi ta' investiment kollettiv kif iddefiniti mid-Direttiva UCITS meta persuni jkunu xtraw drittijiet ta' sehem f'dan il-fond, meta d-d?ul i??enerat mill-investiment li huma g?amlu b'dan il-mod ikun jiddependi mir-ri?ultati tal-investimenti operati minn dawk li jimmani??jaw il-fond matul il-perijodu li fih huma jkollhom dawn id-drittijiet ta' sehem u meta l-parte?ipanti jkollhom dritt g?all-benefi??ji jew isostnu r-riskju marbut mal-immani??jar tal-fond (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Wheels Common Investment Fund Trustees *et*, C?424/11, EU:C:2013:144, punt 27). Fl-istess sens, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li fondi g?all-irtirar ta' kumpannija jistg?u jitqiesu li huma fondi spe?jali ta' investiment meta jkunu ffinanzjati mill-benefi?jarji tal-pensjonijiet im?allsa, meta t-tfaddil ji?i investit skont il-prin?ipju ta' tqassim tar-riskji u meta jkunu l-affiljati li jsostnu r-riskju tal-investimenti (sentenza ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139, punt 59).

53 Dan jidher li huwa l-ka? tal-kumpanniji inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, fid-dawl tal-indikazzjonijiet tal-qorti tar-rinviju u mill-elementi tal-pro?ess ippre?entat quddiem il-Qorti tal-?ustizzja.

54 Dawn il-kumpanniji ji?bru kapital minn diversi fondi ta' pensjoni u g?andhom b?ala g?an ix-xiri, il-pussess, l-immani??jar u l-bejg? ta' proprjetajiet immobbli sabiex jag?mlu minnhom l-og?la profitt possibbli. L-imsemmija kumpanniji ?ar?u ?ertifikati ta' ishma li jag?tu lil dawk li jkunu fil-pussess tag?hom dritt g?al parti proporzjonali mill-profitt ta' dawn fil-forma ta' dividendi. Il-persuni li jkollhom ?ertifikati ta' ishma g?andhom ukoll dritt g?all-profitt tal-kumpannija kkon?ernata wara ?ieda fil-valur tas-sehem tag?hom. Ir-riskju ta' investiment huwa sostnut mill-proprjetarji tal-ishma. L-investituri li jkunu investew l-assi tag?hom fil-kapital ta' wa?da minn dawn il-kumpanniji jsostnu r-riskju li huwa marbut mal-immani??jar tal-assi mi?bura f'din. Il-profitt ta' dawn l-investituri, fil-forma ta' dividendi, jiddependi mid-d?ul mag?mul mill-assi tal-kumpannija kkon?ernata. Il-kapital tal-kumpanniji inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali huwa miftu? g?al diversi investituri li g?andhom il-possibbiltà li jittrasferixxu ?-?ertifikati ta' ishma tag?hom lil terzi jekk jixtiequ jag?mlu hekk. Barra minn hekk, investituri ?odda jistg?u jing?aqdu u j?ibu kapital ?did fil-kumpannija kkon?ernata.

55 G?andu ji?i osservat li l-argument marbut mal-assenza ta' tqassim tar-riskji ta' fond immobbli, imressaq mill-Gvern Svedi?, ma jistax jintlaqa'.

56 F’dan ir-rigward, fir-rigward tal-kumpanniji inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, mill-indikazzjonijiet mog?tija waqt is-seduta u mill-pro?ess ippre?entat quddiem il-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li l-patrimonju mi?bur huwa investit skont il-prin?ipju ta’ tqassim tar-riskji. Il-fondi huma investiti f’kategoriji differenti ta’ proprjetajiet immobbli, kemm residenzjali kif ukoll kummer?jali, u f’re?juni ?eografi?i differenti wkoll.

57 Kif tenfasizza l-Kummissjoni, il-fatt li dan il-ka? jirrigwarda investimenti fi proprjetajiet immobbli huwa ming?ajr impatt fuq in-natura tal-attivitajiet tat-tliet kumpanniji inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ji?ifieri l-immani??jar kollettiv ta’ fondi. Fil-fatt, l-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva jirreferi b’mod ?enerali g?all-“fondi spe?jali ta’ investiment”, ming?ajr ma jsemmi l-ebda forma spe?ifika ta’ investiment u ming?ajr ma jiddistingwixxi skont l-assi li fihom huma investiti l-fondi. Xejn ma jindika, g?aldaqstant, li l-e?enzjoni prevista f’din id-dispo?izzjoni tibbenefika biss lill-investiment f’titoli u li forom o?ra ta’ investiment huma esklu?i minn din l-e?enzjoni. Fil-fatt, la l-kuntest, la l-formulazzjoni tal-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva u lanqas l-g?an ta’ din id-dispo?izzjoni ma jindikaw li l-intenzjoni tal-le?i?latur tal-Unjoni kienet li jillimita l-applikazzjoni tal-imsemmija dispo?izzjoni biss g?all-organi ta’ investiment kollettiv li jinvestu f’titoli trasferibbli.

58 Il-qorti tar-rinviju tistaqsi, madankollu, jekk l-g?an tal-e?enzjoni prevista f’din l-istess dispo?izzjoni, kif ifformulat mill-Qorti tal-?ustizzja, jistax jintla?aq meta ka? jirrigwarda proprjetajiet immobbli filwaqt li tenfasizza, b’mod partikolari, li l-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja dwar din l-e?enzjoni tirrigwarda biss l-investimenti f’titoli trasferibbli.

59 F’dan ir-rigward, g?andu ji?i kkonstatat li, kif tindika X, il-fatt li l-?urisprudenza e?istenti tal-Qorti tal-?ustizzja tirrigwarda sitwazzjonijiet li fihom il-patrimonju kollettiv kien investit f’titoli huwa spjegat bis-su??ett tal-pro?eduri mressqa quddiemha sal-lum, sa fejn hija ma ntalbitx tanalizza fatti li jirrigwardaw investimenti f’assi o?ra.

60 Kif jindikaw is-sitt premessa u l-Artikolu 24 tad-Direttiva UCITS, u kif jirri?ulta mill-Artikolu 19(1)(e) tal-istess direttiva, fil-ver?joni tag?ha emendata permezz tad-Direttiva 2001/108/KE, mhux applikabbli fid-data tal-fatti fil-kaw?a prin?ipali, il-koordinazzjoni tal-le?i?lazzjoni dwar is-sorveljanza hija inti?a sabiex tkopri mhux biss l-UCITS, i?da wkoll organi o?ra ta’ investiment kollettiv (ara, f’dan is-sens, is-sentenza JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust u The Association of Investment Trust Companies, C?363/05, EU:C:2007:391, punti 32 u 34). L-investiment f’titoli trasferibbli ma jikkostitwixxix g?aldaqstant forma partikolari ta’ investiment irregolat.

61 Il-fatt li d-Direttiva 2011/61, li tirrappre?enta fuq il-livell tal-Unjoni stadju ?did ta’ armonizzazzjoni f’dak li jirrigwarda s-sorveljanza Statali spe?ifika applikata g?all-investimenti, tapplika wkoll g?all-fondi ta’ investiment fi proprjetà immobbli, kif tindika b’mod partikolari l-premessa 34 ta’ din id-direttiva, isostni tali interpretazzjoni.

62 F’dan il-kuntest, il-fatt li kumpanniji ta’ proprjetà immobbli b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma ji?ux permessi jibbenefikaw mill-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva g?ar-ra?uni li l-immani??jar tal-proprjetà jirrigwarda proprjetajiet immobbli jmur kontra l-prin?ipju ta’ newtralità fiskali.

63 Fil-fatt, ladarba investimenti, kemm jekk huma ikkostitwiti minn titoli trasferibbli jew minn proprjetajiet immobbli, ikunu su??etti g?al sorveljanza Statali spe?ifika komparabbli, te?isti kompetizzjoni diretta bejn dawn il-forom ta’ investiment. Fi?-?ew? ka?ijiet, dak li huwa rilevanti g?all-investitur huwa l-interess li dawn l-investimenti jistg?u jag?tuh. Skont ?urisprudenza stabbilita, il-prin?ipju ta’ newtralità fiskali jipprekludi li provvisti ta’ servizzi simili, li jinsabu g?aldaqstant f’kompetizzjoni bejniethom, ji?u ttrattati b’mod differenti f’dak li jirrigwarda l-VAT (ara

s-sentenza Wheels Common Investment Fund Trustees *et*, C?424/11, EU:C:2013:144, punt 21 u l-?urisprudenza ??itata).

64 G?aldaqstant, ir-risposta g?all-ewwel domanda g?andha tkun li l-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li kumpanniji ta' investiment b?alma huma l-kumpanniji inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li fihom jin?abar kapital minn diversi investituri li jsostnu r-riskju li huwa marbut mal-immani??jar tal-assi mi?bura f'dawn bl-g?an tax-xiri, tal-pussess, tal-immani??jar u tal-bejg? ta' proprjetajiet immobbli sabiex isir profitt minnhom, li jitqassam lill-azzjonisti kollha fil-forma ta' dividend, u dawn tal-a??ar jie?du wkoll vanta?? min?abba ?-?ieda fil-valur tas-sehem tag?hom, jistg?u jitqiesu li huma "fondi spe?jali ta' investiment", fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, sakemm l-Istat Membru kkon?ernat ikun issu??etta lil dawn il-kumpanniji g?al sorveljanza Statali spe?ifika.

Fuq it-tieni domanda, rigward il-kun?ett ta' "mmani??jar"

65 Bit-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva g?andux ji?i interpretat fis-sens li l-kun?ett ta' "mmani??jar" li jinsab f'din id-dispo?izzjoni jirreferix ukoll g?all-operat effettiv tal-proprjetajiet immobbli ta' fond spe?jali ta' investiment li ?ie fdat minn dan tal-a??ar lil terz.

66 Mill-motivi tad-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta, minn na?a, li b'"terz" wie?ed g?andu jifhem A, li ?adet ir-responsabbiltà g?all-kompiti kollha ta' mmani??jar, inklu?a l-amministrazzjoni, g?at-tliet kumpanniji inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, u, min-na?a l-o?ra, li l-operat effettiv ta' proprjetà immobbli jinkludi b'mod partikolari l-kiri tag?ha, l-immani??jar tal-kiri e?istenti kif ukoll d-delega lil terzi o?ra u l-verifika ta' mi?uri ta' manutenzjoni.

67 G?aldaqstant g?andu ji?i stabbilit jekk l-immani??jar, fis-sens tal-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva, jirrigwardax biss ix-xiri u l-bejg? tal-proprjetajiet immobbli kkon?ernati jew jekk jirrigwardax ukoll l-operat effettiv tag?hom.

68 F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li, skont ?urisprudenza stabbilita, il-kliem u?at sabiex jindika l-e?enzjonijiet li jinsabu fl-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva huwa ta' interpretazzjoni stretta. Madankollu, l-interpretazzjoni ta' dan il-kliem g?andha tkun konsistenti mal-g?anijiet segwiti permezz ta' dawn l-e?enzjonijiet u g?andha tissodisfa r-rekwi?iti tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali inerenti fis-sistema komuni tal-VAT. G?aldaqstant, din ir-regola ta' interpretazzjoni stretta ma tfissirx li l-kliem u?at sabiex ji?u ddefiniti l-e?enzjonijiet stipulati fl-imsemmi Artikolu 13 g?andu ji?i interpretat b'mod li j?a??ad l-e?enzjonijiet mill-effetti tag?hom (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi Zimmermann, C?174/11, EU:C:2012:716, punt 22 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll Mapfre asistencia u Mapfre warranty, C?584/13, EU:C:2015:488, punt 26).

69 Kif di?à osservat il-Qorti tal-?ustizzja, il-kun?ett ta' "mmani??jar" ta' fondi spe?jali ta' investiment imsemmi fl-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva jikkostitwixxi kun?ett awtonomu tad-dritt tal-Unjoni li l-Istati Membri ma jistg?ux jibdlu l-kontenut tieg?u (sentenza Abbey National, C?169/04, EU:C:2006:289, punt 43).

70 Dan il-kun?ett ma huwiex iddefinit mil-le?i?latur tal-Unjoni.

71 Il-Qorti tal-?ustizzja madankollu spe?ifikat li l-operazzjonijiet koperti mill-e?enzjoni tal-immani??jar ta' fondi spe?jali ta' investiment huma dawk li huma spe?ifi?i g?all-attività tal-organi ta' investiment kollettiv. (sentenzi Abbey National, C?169/04, EU:C:2006:289, punt 63;Deutsche Bank, C?44/11, EU:C:2012:484, punt 31, u ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139, punt 65). F'dak li jirrigwarda, b'mod partikolari, is-servizzi ta' mmani??jar ipprovduti minn mani?er terz, hija dde?idiet li dawn l-operazzjonijiet g?andhom jifformaw unità distinta, ikkunsidrata b'mod

globali u jikkostitwixxu elementi spe?ifi?i u essenzjali g?all-immani??jar ta’ fondi spe?jali ta’ investiment (sentenza ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139, punt 65).

72 Minbarra l-funzjonijiet ta’ mmani??jar tal-portafoll, il-funzjonijiet ta’ amministrazzjoni tal-organi ta’ investiment kollettiv innifishom, kif indikati fl-Anness II tad-Direttiva UCITS, ta?t it-titolu “Amministrazzjoni” jikkostitwixxu funzjonijiet spe?ifi?i g?all-organi ta’ investiment kollettiv (sentenza ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139, punt 66).

73 B’dan il-mod il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li mhux biss l-immani??jar ta’ investimenti li jimplika l-g?a?la u t-trasferiment tal-assi li huma s-su??ett ta’ dan l-immani??jar, i?da wkoll il-kompiti ta’ amministrazzjoni u ta’ kompatibbiltà, b’mod partikolari servizzi b?all-kalkolu tal-ammont tad-d?ul u tal-prezz tal-ishma jew tal-azzjonijiet tal-fondi, l-evalwazzjonijiet ta’ assi, il-kompatibbiltà, it-t?ejjija ta’ dikjarazzjonijiet g?at-tqassim tad-d?ul, l-g?oti ta’ informazzjoni u ta’ dokumentazzjoni g?all-kontijiet perijodi?i u g?ad-dikjarazzjonijiet tat-taxxa, tal-istatistika u tal-VAT kif ukoll it-t?ejjija tat-tbassir ta’ d?ul, jaqg?u ta?t il-kun?ett ta’ “mmani??jar” ta’ fond spe?jali ta’ investiment, fis-sens tal-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva (ara s-sentenzi Abbey National, C?169/04, EU:C:2006:289, punti 26, 63 u 64, kif ukoll ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139, punt 68).

74 Min-na?a l-o?ra, il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet ukoll li l-funzjonijiet ta’ depo?itarja tal-organi ta’ investiment kollettiv kif ukoll is-sempli?i servizzi materjali jew tekni?i, b?alma huma t-tqeg?id fid-dispo?izzjoni ta’ sistema informatika, ma humiex koperti mill-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva (sentenza Abbey National, C?169/04, EU:C:2006:289, punti 65 u 71).

75 Il-Gvernijiet li ppre?entaw osservazzjonijiet huma tal-fehma li, jekk il-kumpanniji ta’ proprjetà immobbli inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali g?andhom jitqiesu li huma fond spe?jali ta’ investiment, fis-sens tal-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva, il-kun?ett ta’ “mmani??jar” fis-sens ta’ din id-dispo?izzjoni, jinkludi l-immani??jar tal-investimenti, b’mod partikolari d-de?i?jonijiet u l-pariri rigward ix-xiri u l-bejg? tat-titoli li jikkostitwixxu dawn l-investimenti, kif ukoll is-servizzi indikati fl-Anness II tad-Direttiva UCITS, ta?t it-titolu “Amministrazzjoni”. Madankollu, is-sempli?i servizzi materjali jew tekni?i b?alma huma t-tqeg?id fid-dispo?izzjoni ta’ sistema informatika jew l-operat effettiv tal-proprjetajiet immobbli tal-kumpannija kkon?ernata ma jaqg?ux ta?t dan il-kun?ett.

76 X u l-Kummissjoni jsostnu, min-na?a l-o?ra, li l-attivitajiet li huma e?egwiti minn A favur it-tliet kontraenti tag?ha, kif deskritti fil-punt 19 ta’ din is-sentenza, jaqg?u ta?t il-kun?ett ta’ “mmani??jar” ta’ fond spe?jali ta’ investiment. Dawn l-attivitajiet kollha huma inti?i g?all-ottimizzazzjoni tal-immani??jar tal-proprjetajiet immobbli li jifformaw il-kapital tat-tliet kumpanniji kontraenti ta’ A u, g?aldaqstant, i?-?ieda fil-valur tal-ishma tal-investituri fil-fondi spe?jali ta’ investiment.

77 F’dan ir-rigward, g?andu ji?i kkonstatat li l-attività spe?ifika ta’ fond spe?jali ta’ investiment tikkonsisti fl-investiment kollettiv tal-kapital mi?bur (ara, f’dan is-sens, is-sentenza GfBk, C?275/11, EU:C:2013:141, punti 22 u 24). B’dan il-mod, sa fejn l-assi ta’ tali fond jikkonsisti fi proprjetajiet immobbli, l-attività spe?ifika tieg?u ta’ dan tinkludi, minn na?a, attivitajiet marbuta mal-g?a?la, max-xiri u mal-bejg? tal-proprjetajiet immobbli u, min-na?a l-o?ra, kompiti ta’ amministrazzjoni u ta’ kompatibbiltà, kif imsemmija fil-punt 74 ta’ din is-sentenza.

78 Min-na?a l-o?ra, l-operat effettiv tal-proprjetajiet immobbli ma huwiex spe?ifiku g?all-operat ta’ fond spe?jali ta’ investiment sa fejn huwa jaqbe? id-diversi attivitajiet marbuta mal-investiment kollettiv tal-kapital mi?bur. Sa fejn l-operat effettiv tal-proprjetajiet immobbli huwa inti? sabiex jippre?erva u j?id il-patrimonju investit, l-g?an tieg?u ma huwiex spe?ifiku g?all-attività ta’ fond spe?jali ta’ investiment, i?da huwa inerenti f’kull tip ta’ investiment.

79 Fid-dawl ta’ dak kollu li ntqal hawn fuq, ir-risposta g?at-tieni domanda g?andha tkun li l-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-kun?ett ta’ “mmani??jar” li jinsab f’din id-dispo?izzjoni ma jirreferix g?all-operattiv effettiv tal-proprjetajiet immobbli ta’ fond spe?jali ta’ investiment.

Fuq l-ispejje?

80 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta’ kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as?sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Il-?ames Awla) taqta’ u tidde?iedi:

1) **L-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KE, tas-17 ta’ Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta’ stima, kif emendata permezz tad-Direttiva tal-Kunsill 91/680/KEE, tas-16 ta’ Di?embru 1991, g?andu ji?i interpretat fis-sens li kumpanniji ta’ investiment b?alma huma l-kumpanniji inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li fihom jin?abar kapital minn diversi investituri li jsostnu r-riskju li huwa marbut mal-immani??jar tal-assi mi?bura f’dawn bl-g?an tax-xiri, tal-pussess, tal-immani??jar u tal-bejg? ta’ proprjetajiet immobbli sabiex isir profitt minnhom, li jitqassam lill-azzjonisti kollha fil-forma ta’ dividend, u dawn tal-a??ar jie?du wkoll vanta?? min?abba ?-?ieda fil-valur tas-sehem tag?hom, jistg?u jitqiesu li huma “fondi spe?jali ta’ investiment”, fis-sens ta’ din id-dispo?izzjoni, sakemm l-Istat Membru kkon?ernat ikun issu??etta lil dawn il-kumpanniji g?al sorveljanza Statali spe?ifika.**

2) **L-Artikolu 13B(d), punt 6, tas-Sitt Direttiva 77/388 g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-kun?ett ta’ “mmani??jar” li jinsab f’din id-dispo?izzjoni ma jirreferix g?all-operattiv effettiv tal-proprjetajiet immobbli ta’ fond spe?jali ta’ investiment.**

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Olandi?.